

gives Bevilling til at tage højere Rente. (Udbrudelse af Bluhme.) Saaledes var det ærede Medlems Udtalelse, og hvis det er hans Mening, at man skal nedsætte Renten til $3\frac{1}{2}$ pCt., og, saaledes som det er foreslaaet, nægte overhovedet at give yderligere Bevillinger — (Bluhme: Det sagde jeg ikke) jo, det var Konsekvensen af det ærede Medlems Udtalelse — saa er det selvfølgelig umuligt at komme til nogen som helst Enighed. Hvad det ærede Medlem udtalte om Guldmøntfoden, har man jo hørt paa saa mange landlige Møder, og det skal jeg ikke komme ind paa. Vi maa virkelig tage det Spørgsmaal, saaledes som det foreligger her, om Staten kan erklære for ene Lovlig Rentefod en Rente af $3\frac{1}{2}$ pCt. i dette Øjeblik, naar faktisk Renten er højere. Striden maa jo dreje sig, om Renten er $3\frac{1}{2}$ pCt. eller ikke — det kan der strides om, men alle andre Spørgsmaal bør ikke indblandes heri. Jeg maa protestere imod, at det ærede Medlem sagde, at jeg er en Modstander af en lav Rentefod. Det have mine Ord aldeles ikke givet nogen Anledning til at sige. Jeg er tværtimod en Tilhænger af en lav Rentefod og ønsker alle mulige Foranstaltninger, som kunne bidrage til en rigelig Kapitalsamling, og en lav Rentefod paa Grund af Kapitalernes indbyrdes Konkurrence. Men det er noget helt andet ved Lov at paahyde Folk, hvad Rente de som Regel maa tage; hvoraf Følgen vil blive, at man jager Kapitalen fra det ene Sted til det andet, men slet ikke bidrager til, at der bliver en lavere Rente. Tværtimod, jeg vil erklære mig for en varm Tilhænger af den lave Rentefod, som kan fremkaldes ved forstandige og tilfældige Midler. Naar man saa spørger, hvorfor jeg ikke vil være med til at influere paa den paa den Maade, her er Tale om, saa vil jeg dertil svare: fordi det er en uretrettiget Maade at ville influere paa at erklære fort for hvidt eller i hvert Fald for noget, der ligger midt imellem. Naar man erklærer det for Nager at tage over $3\frac{1}{2}$ pCt., saa skal det være Alvor fra Statens Side, saa skal den almindelige Rente være mindst $3\frac{1}{2}$ pCt., men at kalde med det hæslige Ord Nager noget, der foregaar, og som maa foregaa hver Dag, noget, som er en nødvendig Følge af de Forhold, som findes paa Pengemarkedet, er efter min Mening ikke passende for Staten. Naar den sidste ærede Taler udtalte, at Renten i 1855 var lige saa meget over 4 pCt., som den nu er over $3\frac{1}{2}$, og mener at kunne sammenstille det, saa er det jo igen den samme Misforståelse, at man kan tage Papirens Værdi som Maalestof for, hvad Rentefoden er. Naar konge-

lige Papirer den Gang, stod i $98\frac{1}{2}$, synes det netop at tyde paa, at den almindelige Rente Mand og Mand imellem, og ved Udslaan i faste Eiendomme har været 4 pCt., og jeg har heller ikke i Forhandlingerne fra den Tid set noget om, at man ønskede at fastslaa anden Rente end den, man var enig om, var den almindelig hævdundne, den almindelig gangste Rente. Jeg skal derfor slutte med at udtale, at jeg paa ingen Maade, og jeg tror heller ikke det ærede Medlem, som er Medunderskriver af Mindretallets Betænkning sammen med mig, vil modsætte os nogen fornuftig og forstandig Foranstaltning, som kan bidrage til, at Renten kommer ned paa naturlig Maade, og jeg vilde vistnok heller ikke have stemt for Statskonverteringen, naar jeg ikke havde haft den Overbevisning, at en lav Rentefod, fremkaldt ved naturlige Midler, er en god og nyttig Ting, for Omsætningen.

Ordføreren (Sloth): Jeg skal kun gøre en ganske kort Bemærkning. Det ærede Medlem for Fredensborg (S. Hage) udtalte nu til Slutning, at naar vi sætte Renten til $3\frac{1}{2}$ pCt., saa skal den være $3\frac{1}{2}$ pCt. Hvis det skal forstås bogstabelig, vil dermed egentlig være sagt, at vi aldrig kunne komme til en bunden Rentefod. Det er absolut givet, at den lovbestemte Rentefod af 4 pCt. i mange Tider ikke har svaret til den almindelige Rentefod. Jeg skal f. Eks. bede det ærede Medlem om at læse, hvad Indenrigsministeren udtalte i 1854 ved første Behandling af Loven af 1855. Han vil der finde Udtalelser, der bestemte sig, at Overformynderriget havde mange Tilbud om gode Prioriteter, at laane til 5 pCt., saaledes at han dert kunde faa Bevis i Hænde for, at den almindelige Rente i 1855 virkelig var over 4 pCt.

Jeg har saa kun et Ord til det ærede Medlem for Røge (Alberti); han ytrede til Slutning, at Ulykken ikke vilde være saa stor, om Loven ikke blev gennemført, den eneste Ulykke, der saa vilde ske, var den, at Debitorerne vilde faa en Fordel af 65 Dre. Naar det ærede Medlem ser saaledes paa Loven og paa den lovbundne Rentefod, forekommer det mig, at man med gheldig Grund kan forudsætte, at han i det hele taget staar paa det Standpunkt, at han ikke ønsker nogen bunden Rentefod. Thi hvis det var Tilfældet, at Loven kun havde den Virkning, saa vil jeg blot spørge om, hvor mange Gaan der hidtil under den bestaaende Lovgivning ere givne under 4 pCt. Vistnok meget saa. Det forekommer mig, at det er det bedste Bevis paa, at Gaanene virkelig